

Suzanne Agterberg schreef een boek over autisme voor tieners. 'Bij veel boeken ligt de nadruk op autisme als stoornis of beperking. Door mijn boek leer je jezelf beter kennen en kom je erachter wat je nodig hebt om tot je maximale potentieel te komen. Daar ben ik zelf wel een beetje het bewijs van.'

Ik ben een vrouw met een missie

Door Marion Verstraeten

Foto: Monique Post

begeleider en autismespecialist. 'Toen de vraag kwam wat ik later wilde worden, wist ik meteen: ik ga het onderwijs in, want ik ga het anders doen voor deze kinderen. In het reguliere onderwijs had ik al snel een klik met kinderen die niet zo goed begrepen werden door collega's en het was mijn missie om die collega's bewust te maken van het 'waarom' van hun gedrag. Waarom gaat dat kind onder de tafel zitten? Dat is niet om rottiigheid uit te halen, misschien is er wel meer aan de hand. Of waarom is een kind te eerlijk? Misschien heeft ie wel helemaal niet door dat hij te eerlijk is. Maar in een klas van dertig kinderen is dat best lastig, dus maakte ik de overstap naar speciaal onderwijs.'

Acht factoren

Ze werd zo enthousiast van het speciaal onderwijs, dat ze de masteropleiding Special Educational Needs ging doen, waar praktijkonderzoek onderdeel van was. 'Ik heb onderzocht wat de oorzaak is van bepaald gedrag bij autisme. Hiervoor heb ik veel gepraat met leerkrachten, ouders en andere autismespecialisten, maar ook met fysiotherapeuten en ergotherapeuten. Ik kwam erachter dat iedereen iets anders belangrijk vindt. Ouders zeiden bijvoorbeeld: 'Het is belangrijk dat je weet waar mijn kind goed in is. Want dan heb je een ingang voor contact en dat kun je dan versterken.' Maar de ergotherapeut focust meer op zintuiglijke prikkels, als oorzaak van gedrag. Zo ben ik uiteindelijk tot acht factoren gekomen, die de basis van mijn boek vormen.'

Ijsberg

In het boek gebruikt Suzanne de metafoer van een ijsberg, waarbij het puntje boven water het zichtbare gedrag is en de berg onder water de oorzaken. 'Vaak gaat de aandacht uit naar het zichtbare gedrag, maar ik focus mij liever op wat er onder de waterspiegel is: de oorzaken van

het gedrag. Door die aan te pakken, kun je het gedrag beïnvloeden. Ik begeleidde bijvoorbeeld een jongen in het speciaal onderwijs, die vaak heel boos en agressief werd. We hebben samen gekeken hoe hij kon voelen dat hij boos werd en wat hij eraan kon doen. Nu voelt hij zijn boosheid beter aankomen en vraagt dan of hij even uit de klas mag. Of mijn dochter, die heel veel vragen stelt in de klas. Bij haar zijn we op een vragenschijfje uitgekomen, waar zij al haar vragen in opschrijft, zodat haar hoofd niet zo vol zit.'

Serius!

Elk hoofdstuk van het boek kent een vaste opbouw, met een deel theorie, voorbeelden en de vragen: Wat kun je zelf doen? Wat kun je aan een ander vragen? En: Hoe zit dat bij jou? 'Het viel mij op dat bestaande psycho-educatie óf sterk verouderd is óf erg de nadruk legt op autisme als stoornis of handicap. Toen wij erachter kwamen dat onze dochter autisme heeft, werd ze de volgende dag uitgenodigd voor een psycho-educatiebijeenkomst. Ze kreeg toen een werkboekje, zwart gekopieerd, en op de voorkant stond: *Autistisch, wat nu?* Serieuze! Mijn dochter zei: 'Mama, zo erg is het toch niet?''

Kracht

Sinds een paar jaar weet Suzanne dat ze ADHD en kenmerken van autisme heeft. Wat ze vroeger als een beperking zag, ziet ze nu veel meer als haar kracht. 'Mijn rigiditeit en mijn perfectionisme hebben mij wel gebracht waar ik nu ben. Als ik dat niet had gehad, had ik niet twee boeken kunnen schrijven en dan had ik niet kunnen bereiken wat ik allemaal heb bereikt. Ik zou willen dat ik destijds de hulp had gehad, die ik nu geef, dan had ik mijzelf beter begrepen en dan was mij een hoop leed bespaard gebleven.' ●

'Ik zou willen dat ik destijds de hulp had gehad, die ik nu geef'

Foto: Barbara Vreekamp

Suzanne Agterberg schreef eerder *Autisme Anders Bekijken* en is bedenker van het Autismepaspoort. Ze won de Fontys Denk Groter Prijs en de NVA-HanneMiekprijs 2014 met haar scriptie *Autisme: een andere wereld*. Ze geeft lezingen over autisme aan instellingen en opscholen. Haar nieuwste lezing heet *Autisme Anders Ervaren*. Hierin kunnen bezoekers aan den lijve ervaren hoe het kan zijn om autisme te hebben. Ook heeft ze zitting in de Expertgroep Autismen en Verstandelijke Beperking van de NVA.

Meer info: autismepaspoort.nl